

ДОКЛАД

за успеваемостта на студентите във Висшето училище по застраховане и финанси през учебната 2016/2017 учебна година

Целта на настоящия доклад е да се проследи успеваемостта на студентите във Висшето училище по застраховане и финанси в изпълнение на критерий 7.1 “Висшето училище съобразно своята мисия събира и анализира информация за дейността на вътрешните структури, за разработването и прилагането на политиката за осигуряване на качеството, в които взимат участие и външни заинтересовани страни” от критериите за институционална акредитация в съответствие с ESG - част 1 (1-10) и по смисъла на чл. 77, ал. 2 от Закона за висшето образование (ЗВО).

При разглеждането на настоящия доклад трябва да се отчетат следните ограничителни условия:

- учебните планове, титулярите и хорариумите на учебните дисциплини са променяни за учебната година, обект на доклада;
- откриват се нови и се закриват съществуващи специалности;
- някои от студентите сливат периоди на обучение;
- други студенти се присъединяват към учебния процес като трансфери от други висши училища, директно в горен курс;
- трета група студенти преминават от една форма на обучение в друга;
- част от студентите са взели дадени изпити години по-късно спрямо времето, когато е трябвало да ги положат по план (прекъснали са или са били отстранени);
- широкото портфолио от специалности във висшето училище води до формирането на малки кохорти, което трябва да се има предвид при разглеждането на информацията за средния им успех.

1. Успеваемост на студентите в ОКС „бакалавър“

Данните от статистиката за успеваемостта на студентите в ОКС “бакалавър” показват, че съвсем очаквано най-нисък е средният успех на студентите първокурсници. Така например за специалност “Финанси” средният успех за студентите от първи курс в редовна форма на обучение е добър 3.82, за тези от “Финансов мениджмънт и маркетинг” - добър 3.67, за “Счетоводство, контрол и финанси” - много добър 4.75, а за “Застраховане,

осигуряване и финанси” - добър 4.00. Тези резултати се доближават до резултатите, показвани от отделните кохорти през предходните учебни години.

Причината за това е съвсем обективна – мнозинството от тези студенти (като изключим идващите от специализирани по икономика средни училища) нямат натрупване от знания в областта на икономиката и срещат трудности с терминологията и усвояването на базовите понятия, изучавани в дисциплините, заложи в първите два семестъра от обучението.

Много ясна тенденция обаче се очертава с напредването в курсовете, като средният успех става по-висок. Така например, средният успех на студентите от втори курс в редовна форма на обучение на специалност “Финанси”, е отличен 5.48, на тези от “Счетоводство, контрол и финанси” - много добър 5.10, а на студентите от специалност “Застраховане, осигуряване и финанси” - много добър 5.03. Средният успех на третокурсниците в редовна форма на обучение по специалността “Финанси” е много добър 5.25, на тези от “Счетоводство, контрол и финанси” - много добър 4.50, а за специалността “Застраховане, осигуряване и финанси” няма випуск в трети курс за учебната 2016/2017 година.

Причините за това са следните:

- натрупването на знания в областта на икономиката започва след края на първи курс и средата на втори;
- относително изравняване на знанията на студентите, идващи от специализирани в областта на икономиката и неспециализирани средни училища, което води до постепенното повишаване на средния успех на кохортите. Следователно, преподаването в първи курс е от критично значение, тъй като именно в резултат от него се създава добрата основа, благодарение на която студентите започват повишаването на знанията и успеха си до завършването си.

В четвърти курс средният успех по отделните специалности и форми на обучение вече е в диапазона много добър-отличен. По-конкретно за студентите в редовна форма на обучение от специалността “Финанси” той е много добър 5.17, за тези от “Финансов мениджмънт и маркетинг” е отличен 5.71, за “Счетоводство, контрол и финанси” е много добър 5.12, а за “Застраховане, осигуряване и финанси” е много добър 5.25.

Прави впечатление, че в другите две форми на обучение - задочна и дистанционна - средният успех на отделните кохорти е относително по-нисък в сравнение с този на студентите в редовна форма на обучение за всички курсове. Това е обяснимо, предвид по-малките хорариуми за присъствени занятия и произтичащите от тях намалени възможности на студентите да комуникират с преподавателите и да получават разяснения по различни въпроси от учебния материал. Следва да се отчете и факта, че мнозинството от тези студенти работят, докато следват и това ограничава възможностите им да отдадат необходимото внимание на учебния процес.

Въведената през учебната 2016/2017 г. дисциплинарна система във висшето училище дава възможност информацията за успеха на студентите да се обвързва с тяхната дисциплина във висшето училище. От присъствени списъци проличава, че една част от студентите не посещават занятията и именно тези студенти имат значително по-нисък успех от онези, които посещават редовно лекциите и упражненията.

2. Успеваемост на студентите в ОКС „магистър“

От информацията за средния успех на студентите в ОКС “магистър” ясно се вижда, че те показват много висок среден успех по всички специалности и форми на обучение, което ги отличава от студентите в ОКС “бакалавър”. Този успех гравитира в диапазона много добър-отличен.

Основните причини за това са следните:

- мнозинството от студентите в ОКС “магистър” са професионално ориентирани, работят в областта на специалностите, в които са записани и често пъти притежават опит от практиката;
- за тези студенти проблемът с натрупването на базови познания е вече преодолян по време на следването им в ОКС “бакалавър”, като това особено важи за онези от тях, които за завършили икономически специалности;
- мотивацията на студентите в ОКС “магистър” за натрупване на знания и съответно постигане на високи резултати в следването е ясно осъзната и това води до отличния успех на много от тях;
- не на последно място тези студенти в почти всеки случай се самоиздържат и заплащат обучението си от личния си бюджет, а в някои случаи това става и по линия на работодателите им, което води до потоворно отношение към следването в сравнение със студентите в ОКС “бакалавър”.

Тук следва да се отбележи, че много добрият и отличният успех на студентите в ОКС “магистър” се наблюдава, въпреки разнородността на кохортите от гледна точка на предходното образование на тези студенти. Немалка част от тях притежават ОКС “бакалавър” по хуманитарни, инженерни, юридически, медицински и други специалности, но са представители на корпорации от средния и висшия мениджмънт и съвсем очаквано получават отлични оценки въз основа на знанията си като практики. Показателно е също така, че част от студентите завършват втора магистърска специалност във висшето училище, а някои от най-изявените от тях продължават в ОНС “доктор”.

Следователно може да се направи изводът, че в общественото пространство ВУЗФ се е утвърдил като авторитетна институция сред представителите на финансовата и нефинансовата сфера и предпочитано висше училище за специалисти от различни сфери на дейност, чиято

мотивация е свързана преди всички с получаването на знания от учебния процес.

Информацията от присъствените списъци и воденето на статистика за поведението на студентите в ОКС “магистър” показва, че на практика липсват проблемите, които се срещат при студентите от ОКС “бакалавър” с посещаемостта на учебните занятия и поведението по време на тях. Това допълва направените до момента изводи и потвърждава очакването, че при равни други условия е налице пряка връзка между спазването на дисциплинарните правила и успеха на студентите.

Решението е прието на заседание на академичния съвет с протокол № 1 от 01.03.2018 г.